

[Abstract:0091][S-006][Gastrointestinal sistem]

Kolorektal kanserde dolaşımdaki CD16+CD56+ doğal öldürücü hücreler ve sağkalım üzerine etkisi

Gülçin Şahingöz Erdal¹, Nursel Kocamaz², Murat Çikot³, Mustafa Yaman⁴, Pınar Atar⁵, Nilgün Işıksağan⁶

¹Sağlık Bilimleri Üniversitesi Bakırköy Dr Sadi Konuk Eğitim ve Araştırma Hastanesi Medikal Onkoloji, İmmünoloji

²Sağlık Bilimleri Üniversitesi Bakırköy Dr Sadi Konuk Eğitim ve Araştırma Hastanesi İç Hastalıkları

³Sağlık Bilimleri Üniversitesi Bakırköy Dr Sadi Konuk Eğitim ve Araştırma Hastanesi Genel Cerrahi

⁴İstanbul Sebahattin Zaim Üniversitesi Beslenme ve Diyetetik

⁵Sağlık Bilimleri Üniversitesi Bakırköy Dr Sadi Konuk Eğitim ve Araştırma Hastanesi İmmünoloji

⁶Sağlık Bilimleri Üniversitesi Bakırköy Dr Sadi Konuk Eğitim ve Araştırma Hastanesi Biyokimya, İmmünoloji

Amaç: İmmün sistemde görev alan T lenfositleri, B lenfositleri ve Doğal Öldürücü (NK) hücreler konak antitümör immün yanıtının önemli bileşenleridir. Bu hücreler kanserlerin başlamasında, gelişmesinde ve ilerlemesinde çok önemli roller oynarlar. NK hücreler, doğuştan gelen immün sistemde rol oynayan, enfeksiyonlara ve tümörlere karşı erken savunmada yer alan hücrelerdir. Kolorektal kanser (KRK) gelişiminde ve seyrindeki rolleri araştırma konusu olmuştur. Çalışmamızda henüz tedavi almamış KRK hastaları ve sağlıklı gönüllülerde dolaşımdaki CD16+CD56+NK hücreleri analiz edilerek, NK oranı ve KRK arasındaki ilişki, NK oranının sağkalım üzerindeki olası etkisinin araştırılması amaçlandı. Ayrıca obezite varlığı, serum karsino-embriyonik antijen(CEA) düzeyi ile dolaşımdaki NK oranı arasındaki ilişki de incelendi.

Gereç-Yöntem: Çalışma, 70'i KRK tanılı 69'u sağlıklı gönüllülerden oluşan toplam 139 katılımcı ile yapılmıştır. 18 yaş altında olanlar, gebe olanlar, onam vermeyen kişiler, diyabet, akut ya da kronik böbrek yetmezliği, akut ya da kronik karaciğer hastalığı olanlar, kronik inflamatuvar hastalığı olanlar, doğuştan ya da edinsel immün yetmezliği olanlar, otoimmün hastalığı olanlar, immünsupresif ilaç kullanımı olanlar ve akut enfeksiyonu olanlar çalışmaya davet edilmemiştir. KRK tanısı olanlar grup 1, sağlıklı gönüllüler grup 2 olarak ayrılmıştır. NK hücre analiz için Flow sitometrik yöntem kullanıldı. CD45+ CD3- kapısındaki CD16+CD56+ hücreler NK olarak tanımlandı. Hasta grubunun tanı sırasındaki CEA düzeyleri, boy ve kiloları hasta dosyalarından kaydedilmiştir. Vücut kitle indeksi >30 olanlar obez olarak kabul edilmiştir.

Bulgular: Kolorektal kanser hastalarında kanser olmayanlara göre, NK hücre oranları daha düşük bulunmuştur. NK düşüklüğü azalmış sağkalım ile ilişkilidir. Tanı sırasındaki yaş, serum CEA düzeyleri ve obezite varlığı ile NK hücreleri arasında negatif yönlü bir ilişki vardır.

Sonuç: NK hücrelerinin KRK'deki rolü karmaşıktır, ancak hem klinik hem de klinik öncesi çalışmalardan, NK hücrelerinin hem kanser gelişme riskini hem de KRK tedavisinden sonraki prognozu etkileyebileceği açık görünmektedir. Çalışmamız evre 3 KRK hastalarında NK hücre oranının prognozu öngörmede etkili olabileceğini düşündürmekle birlikte, bu alanda daha geniş katılımlı çalışmalar yol gösterici olabilir.

Anahtar Kelimeler: doğal öldürücü hücreler (NK), kolorektal kanser, sağkalım

tablo 1

Tablo 1: Tanımlayıcı Özelliklerin Dağılımı

		Hasta sayısı n (%)	Kontrol sayısı n (%)
Cinsiyet	Kadın	32 (46.8)	31 (45)
	Erkek	38 (54.2)	38 (55)
Yaş	Medyan (Min-Maks)	57 (37-88)	56.5 (38-87)
Obezite	Yok	60	59
	Var	10 (14.2)	10 (14.4)
Mortalite	Yok	43 (61.5)	
	Var	27 (38.5)	

tablo 2

Tablo 2: Gruplara Göre CD16 ve CD56 Oranlarının Değerlendirilmesi

% (lymphocyte gate)		Grup 1 (n=70)	Grup 2 (n=67)	P
CD16+	Ort±Ss	10,91±7,60	24,92±14,56	^a 0,001**
CD56+	Ort±Ss	12,72±12,54	25,24±14,02	^a 0,001**
CD16+CD56+	Ort±Ss	7,13±6,08	20,69±10,54	^a 0,001**
CD16+CD56-	Ort±Ss	3,51±3,18	8,29±6,56	^a 0,001**

^aMann Whitney U Test

**p<0,01

tablo 3

Tablo 3: Birinci Gruptaki hastaların 3. Yıl Yaşama Durumlarına Göre CD16 ve CD56 Oranlarının Değerlendirilmesi

(%)		3.yılda yaşama durumu		<i>p</i>
		Yaşıyor (n=43)	Yaşamıyor (n=27)	
CD16+	<i>Ort±Ss</i>	13,61±7,92	6,00±3,82	^b 0,001**
CD56+	<i>Ort±Ss</i>	15,92±13,49	7,18±9,37	^b 0,001**
CD16+CD56+	<i>Ort±Ss</i>	8,82±6,10	3,36±2,67	^b 0,001**
CD16+CD56-	<i>Ort±Ss</i>	4,27±3,45	2,27±2,37	^b 0,008**

^aMann Whitney U Test

***p*<0,01

tablo 4

Tablo 4: Birinci Gruptaki hastaların CEA Ölçümleri ile CD16 ve CD56 Oranlarının İlişkisi

(n=70)		CEA
CD16+	R	-0,258
	<i>P</i>	0,035*
CD56+	R	-0,235
	<i>P</i>	0,055
CD16+CD56+	R	-0,252
	<i>P</i>	0,039*

r=Spearman Korelasyon Katsayısı

**p*<0,05